

Vaccinationstäckning bland barnen i det nationella vaccinationsprogrammets

Annina Virkku

16.3.2023

Institutet för hälsa och välfärd

Vaccinationstäckningen bland barnen har publicerats 14.3.2023

- THL:s pressmeddelande: [Vaccinationstäckningen bland småbarn är god i Finland – täckningen för vissa vacciner har dock sjunkit något](#)
- Statistikrapport: [Vaccinationstäckningen bland barn födda 2020 och 2015](#)

Vuonna 2020 ja 2015 syntyneiden lasten rokotuskattavuudet Pikkulasten rokotuskattavuus on Suomessa hyvä – joidenkin rokotteiden kattavuuksissa kuitenkin pientä laskua

PÄÄLÖDÖKSET

- Pikkulasten rokotuskattavuus on Suomessa korkea.
- Vitosrokotteen ja MPR-rokotteen kohdalla vuosina 2019 ja 2020 syntyneillä rokotuskattavuudet ovat hieman aiempaa matalampia.
- Kolmeen ikävuoteen asti täysin rokotamattomien lasten osuus on vuonna 2020 syntyneissä korkeampi kuin aiemmissa ikäluokissa.
- Rokotuskattavuuksissa on rokotustaista ja alueellista vaihtelua.
- Rokotusten kirjaamiseen ja tiedonvälitykseen liittyvien ongelmien vuoksi todennäköisesti hieman korkeampia kuin rokotusrekisterin luvut.

Pikkulasten rokotuskattavuus on Suomessa vakiintunut hyvälle tasolle. Ja vuonna 2020 syntyneiden lasten rokotuskattavuus on valtakunnallisesti korkea. Alueellisesti rokotuskattavuudet vaihtelevat kuitenkin joidenkin rokotteiden osalta voimakkaastikin. Ensimmäisen kerran on nähtävissä myös täysin rokotamattomien pikkulasten osuuden vähiästä kasvua.

Tässä tilastoraportissa raportoidaan vuonna 2020 syntyneiden pikkulasten rokotuskattavuudet rokotettaen, vuonna 2015 syntyneiden lasten nelosrokotteen ja MPR-rokotteen toisen annoksen kattavuudet sekä rokotamattomien lasten osuus vuosina 2020 ja 2015 syntyneissä lapsissa.

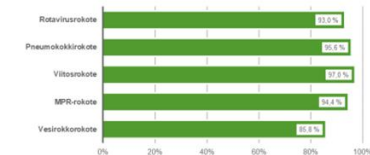
Vuonna 2020 syntyneiden osalta raportoidaan niiden rokotusten kattavuudet, jotka suositellaan annettavaksi 18 kuukauden iään mennessä ja 2015 syntyneiden osalta ne rokotukset, jotka suositellaan annettavan 4- ja 6-vuotiaana.

Vuonna 2020 syntyneistä lapsista 97 prosentille aloitettiin vitosrokotussarja (suojaa kurkkumädältä, jäykkäkouristukselta, hinkuyskältä, polioilta ja Hib-taudeilta). MPR-rokotussarja (suojaa tuhkarokolta, sikotaudilta ja vihurirokolta) aloitettiin noin 94 prosentille lapsista. (Kuvio 1) Vaikka kattavuudet ovat edelleen korkeita, vuosina 2019 ja 2020 syntyneillä vitosrokotteen ja MPR-rokotteen kattavuuksissa on kuitenkin nähtävissä pientä laskua aiempiin ikäluokkiin verrattuna. Myös nelosrokotteen (suojaa kurkkumädältä, jäykkäkouristukselta, hinkuyskältä ja polioilta) kattavuudessa on laskua verrattuna vuonna 2014 syntyneisiin. Vuonna 2015 syntyneistä lapsista 93 prosenttia on saanut nelosrokotteen.

Kolmeen ikävuoteen asti täysin rokotamattomien lasten osuus on hieman korkeampi vuonna 2020 syntyneiden lasten keskuudessa kuin aiemmissa ikäluokissa. Kahdeksaan ikävuoteen asti rokotamattomien osuus ei ole kuitenkaan merkittävästi kasvanut edellisessä ikäkohorttiin verrattuna.

Lasten rokotuskattavuuksissa on aiempien vuosien tapaan runsaasti alueellista vaihtelua. Yleisesti rokotuskattavuudet ovat korkeimpia Itäisessä Suomessa, kun lännessä kattavuudet ovat usean rokotteen osalta matalampia.

Kuvio 1. Vuonna 2020 syntyneiden lasten rokotuskattavuudet rokotettaen Suomessa, % ikäryhmästä.

Anniina Virkku
etunimi.sukunimi@thl.fi
Camilla Jordman
etunimi.sukunimi@thl.fi
Mia Kontio
etunimi.sukunimi@thl.fi
Jonas Sundman
etunimi.sukunimi@thl.fi

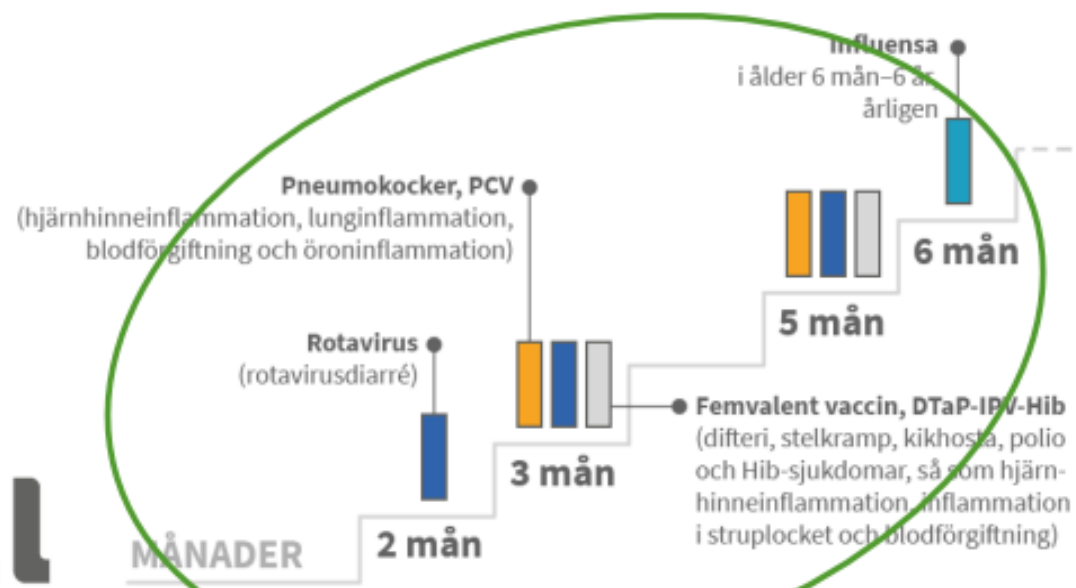
Rapportering av vaccinationstäckningen bland barnen

- Vaccinationstäckningen bland barnen har tidigare rapporterats på webbplatser och via nyhetsbrev
 - Före pandemin publicerades också rapporter för enskilda hälsocentraler
- I år publiceras statistikrapporten om vaccinationstäckningen bland barnen för första gången
 - Uppgifterna rapporteras nu för första gången även för välfärdsområdena, och som tidigare för den nationella nivån och för kommunerna
- Vaccinationstäckningen rapporteras bland de åldersgrupper som innevarande kalenderår fyller 3 eller 8 år
 - För åldersgrupperna som fyller 3 år rapporteras vacciner som ges till småbarn (0-18 månader) och för dem som fyller 8 år rapporteras det fyrvalenta vaccinet och den andra dosen MPR-vaccin.

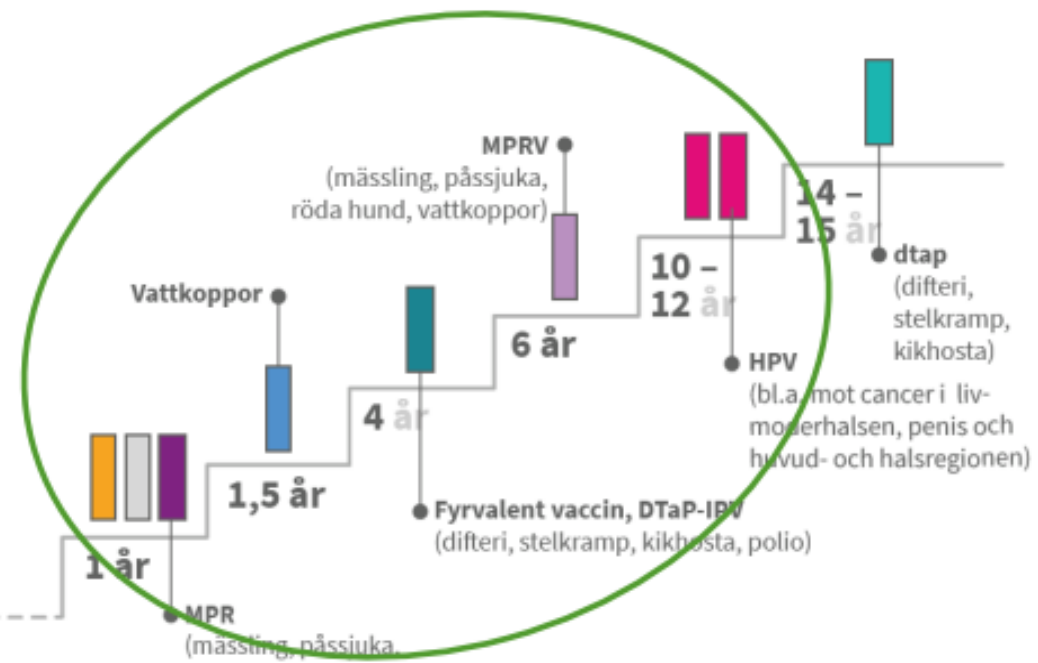
Vaccinationsprogrammet för barn och unga

är en av de mest omfattande i världen

thl

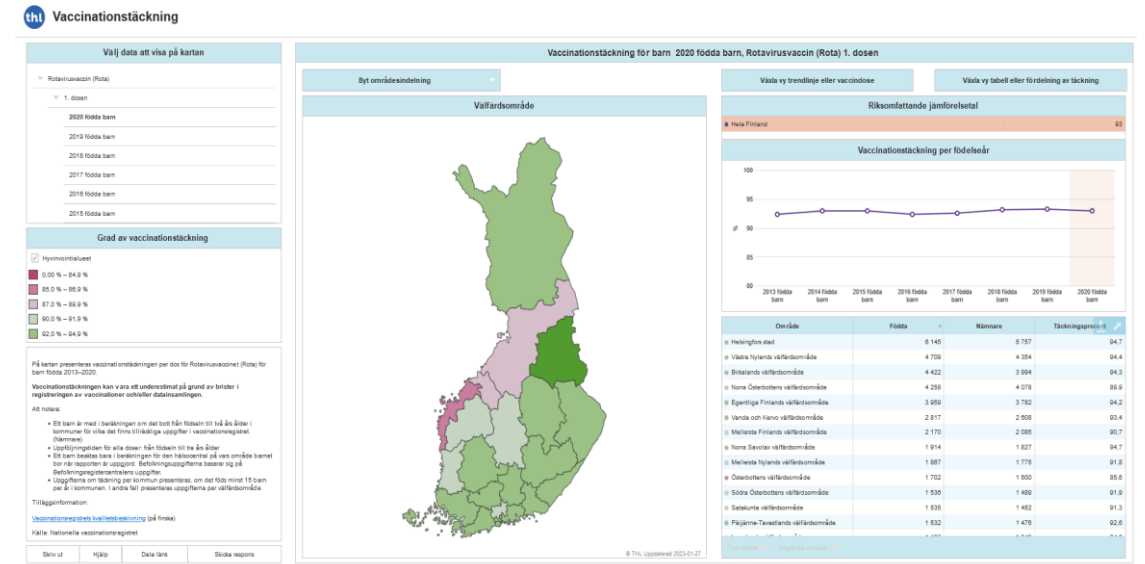
ÅR

Vaccinationstäckningen bland barnen som kartpresentationer

Vaccinationstäckningen bland barn kan även ses som kartpresentationer:

- [Kartpresentation av vaccinationstäckningen bland barn](#)
- [Kartpresentation av andelen ovaccinerade bara](#)
- [Kartpresentation över den aktuella vaccinationstäckningen bland småbarn](#)
 - Uppgifterna om vaccinationstäckningen bland 0-2-åriga barn, uppdateras varje månad

Tips då man granskar kartpresentationerna

- Kartorna är interaktiva så du kan välja olika presentationer
 - Välj först vaccinet som du vill granska och klicka sedan på den födelsekohort som du vill granska
 - I rutan ”byt områdesindelning” kan du välja olika områdesnivåer för att granska uppgifterna: välfärdsområde, kommun
 - Du kan jämföra uppgifterna för en region med nivån för hela landet eller för andra regioner
- Om området är gråfärgat på kartan
 - kan det bero på att det inte har insamlats tillräckligt med data för att man skall kunna beräkna de regionala vaccinationstäckningen eller
 - att barnens födelsetal är under 15 barn per år och man då inte presenterar vaccinationstäckningen för att trygga integritetsskyddet
- Om kurvan för vaccinationstäckningen går brant nedåt beror det oftast på avbrott eller andra problem i överföringen av vaccinationsuppgifter från patientdatasystemet till vaccinationsregistret (=problem med Avohilmo dataöverföringen)

Mera tips om hur man använder kartorna: [Bildspel: Barnens vaccinationstäckning är utmärkt \(pdf 2,3 Mb\)](#) 27.10.2022

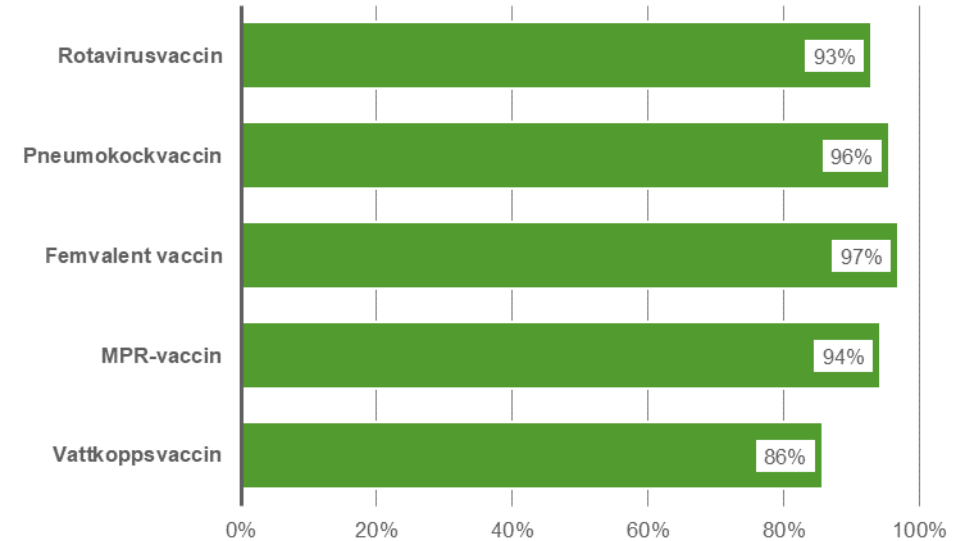
Vaccinationstäckningen bland barn födda år 2020 och 2015 och andelen ovaccinerade

I Finland är vaccinationstäckningen bland barn bra

År 2020 födda

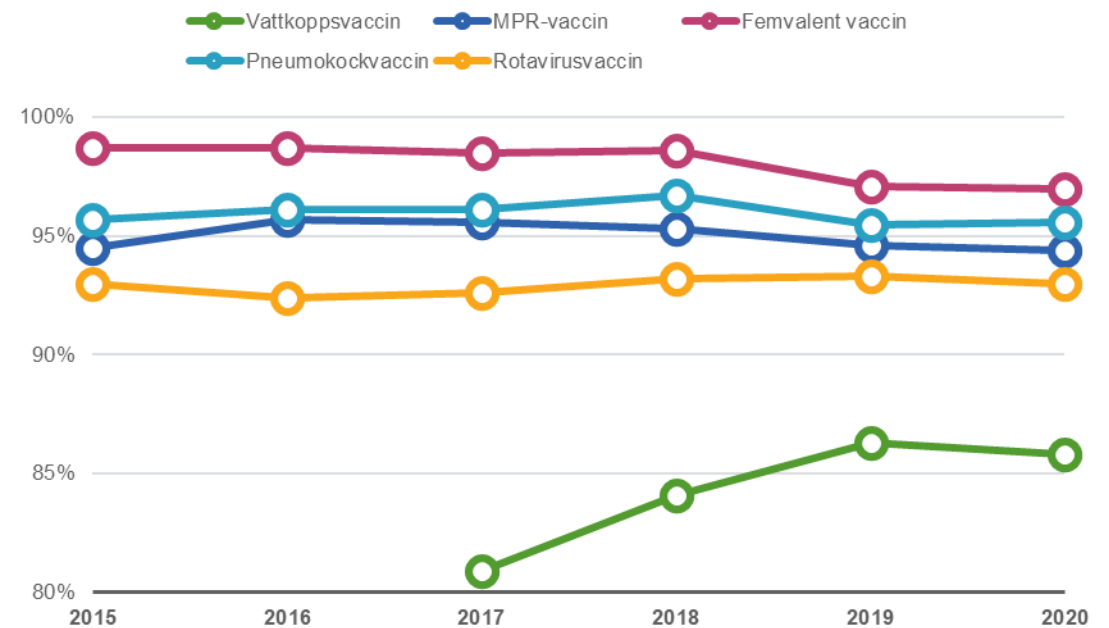
- **Den femvalenta vaccinationsserien** som skyddar mot difteri, tetanus, kikhosta, polio och Hib-sjukdomar påbörjades för 97 % av barnen
- **Pneumokockvaccinationsserien** påbörjades för 96 % av barnen
- **Rotavirusvaccinationsserien** påbörjades för 93 % av barnen
- Ca 94 % av barnen fick den första dosen **MPR-vaccinet** som skyddar mot mässling, påssjuka och röda hund
- Ca 86 % av barnen fick **vattkoppsvaccinet**

Det har skett en liten minskning i vaccinationstäckningen för en del vaccin 1/2

Jämfört med tidigare åldersgrupper har vaccinationstäckningen bland barn födda 2019 och 2020 minskat för det femvalenta vaccinet och MPR-vaccinet.

- Troliga orsaker till minskningen?
 - Brister i dataöverföringen och dokumentationen
 - Coronans inverkan på förverkligande av rådgivningsbesöken?

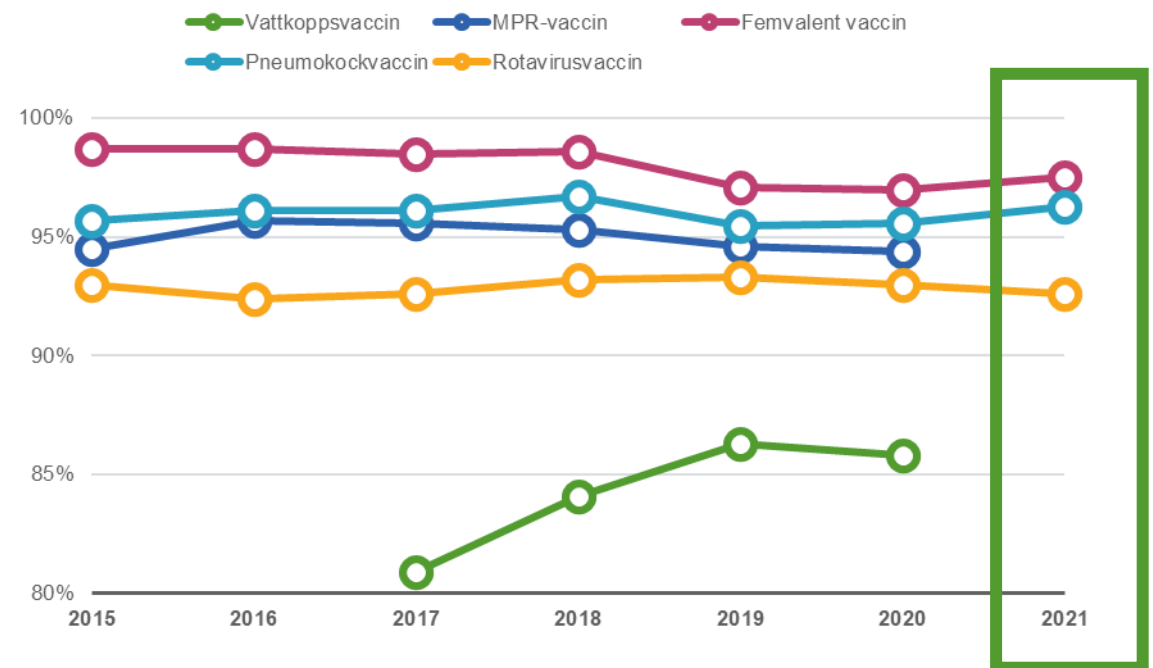

Det har skett en liten minskning i vaccinationstäckningen för en del vaccin 2/2

Jämfört med tidigare åldersgrupper har vaccinationstäckningen bland barn födda 2019 och 2020 minskat för det femvalenta vaccinet och MPR-vaccinet.

- Troliga orsaker till minskningen?
 - Brister i dataöverföringen och dokumentationen
 - Coronans inverkan på förverkligande av rådgivningsbesöken?
- Bland barnen födda 2021 förekommer inte mera en minskning i det femvalenta vaccinets vaccinationstäckning

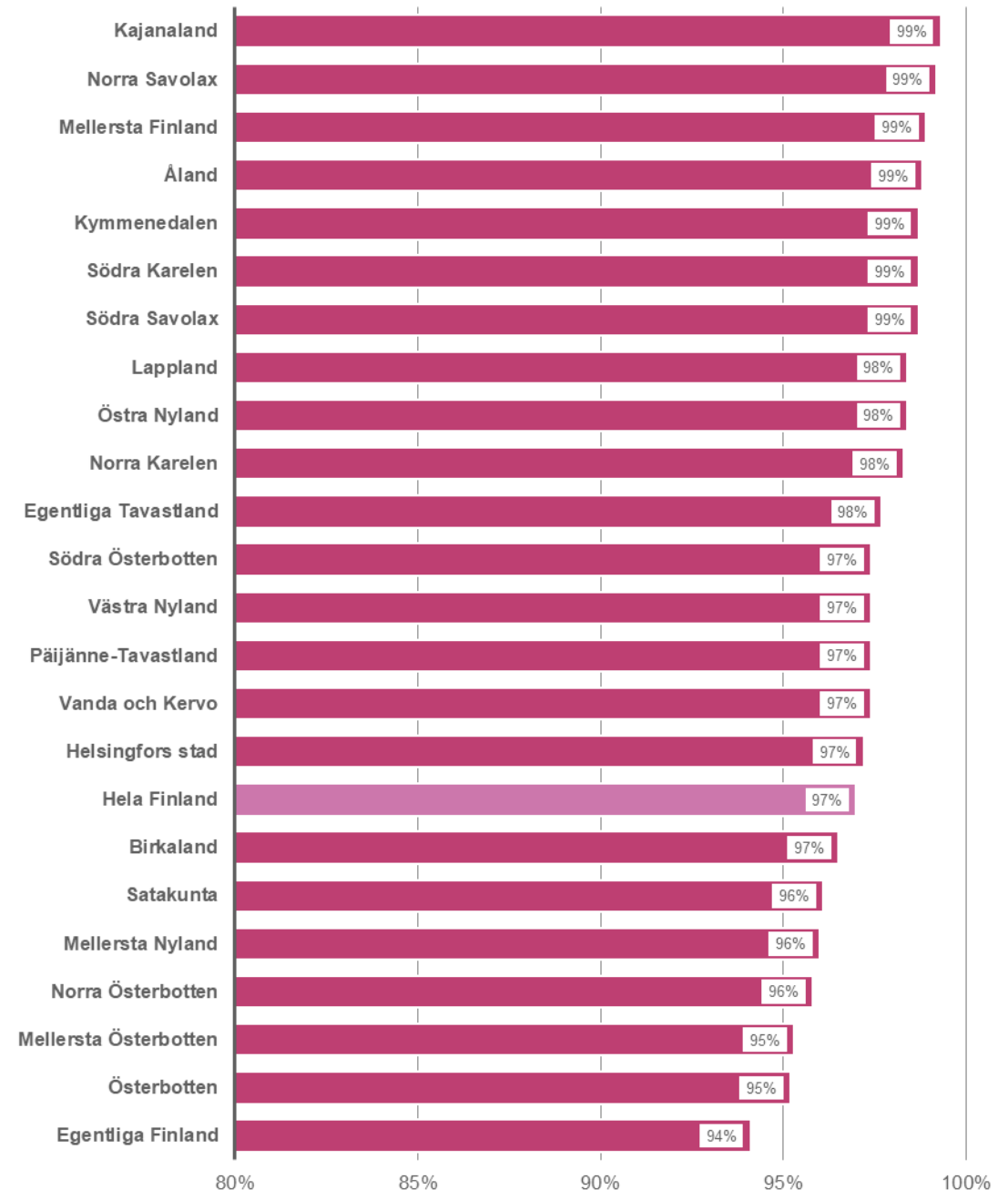
[Kartpresentation över den aktuella vaccinationstäckningen bland småbarn](#)

Vaccinationstäckningen enligt välfärdsområden: det femvalenta vaccinet

Vaccinationstäckningen för det femvalenta vaccinet är högt i så gott som hela landet.

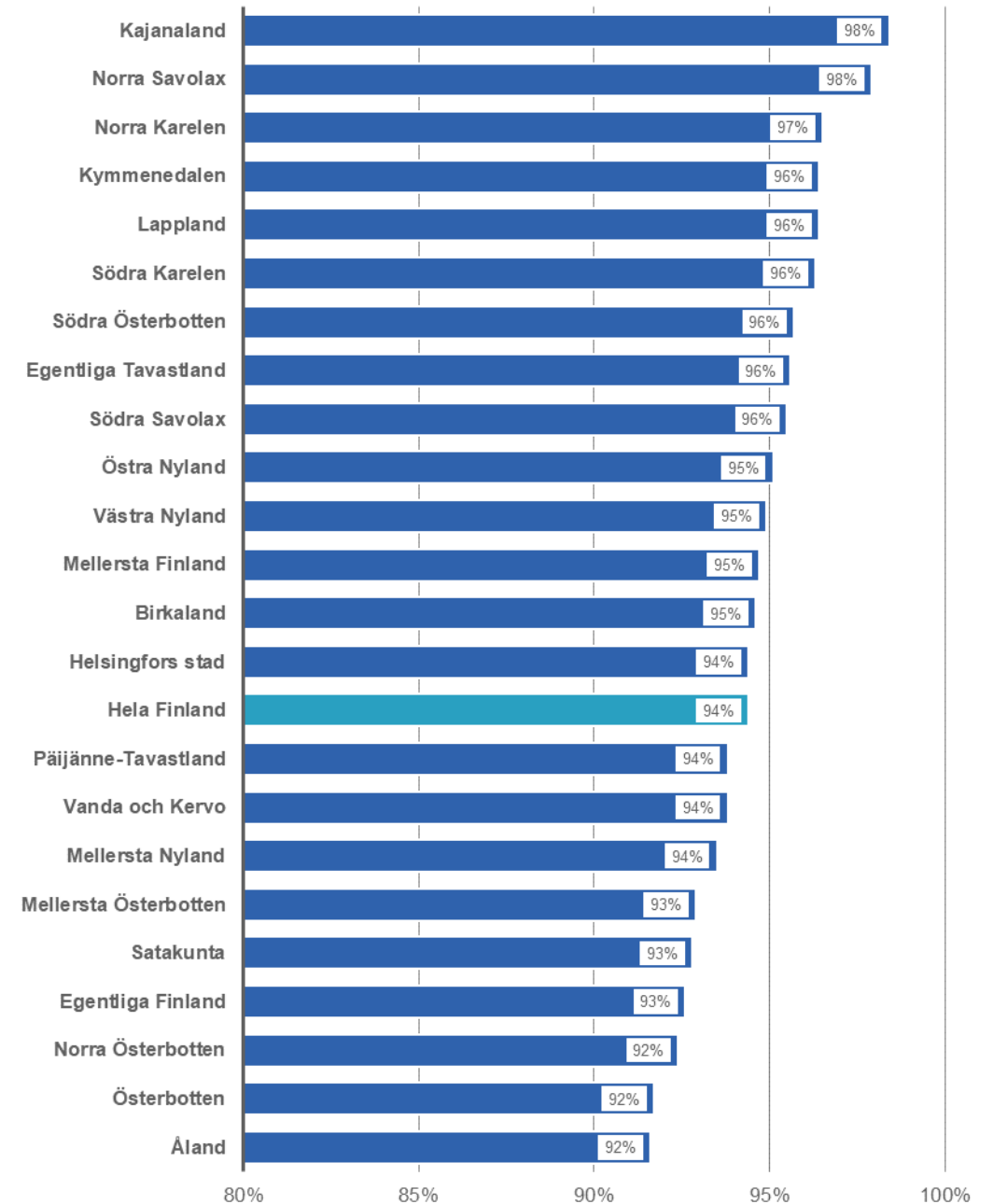
- I de flesta regionerna kommer man upp till en vaccinationstäckning på 99 %
 - I många kommuner påbörjar fortsättningsvis alla barn vaccinationerna med det femvalenta vaccinet
- Lägsta täckningen i Egentliga Finland
 - Problem med dataöverföringen?

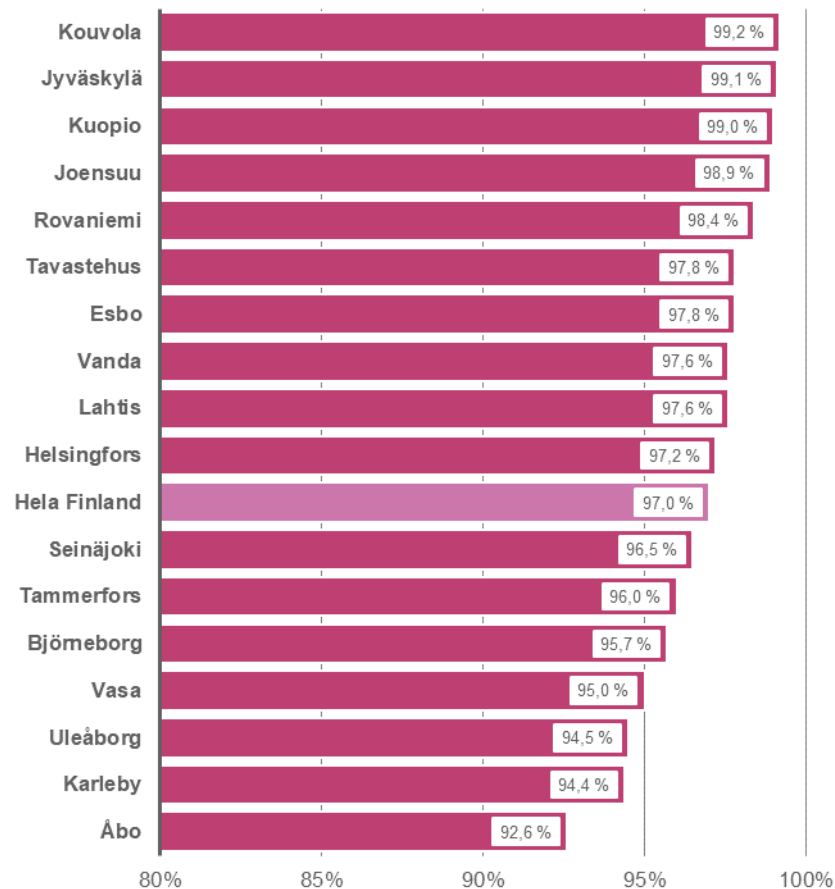
Vaccinationstäckningen enligt välfärdsområden: MPR-vaccinet

Under hälften av välfärdsområdena har en MPR-vaccintäckning på över 95 %

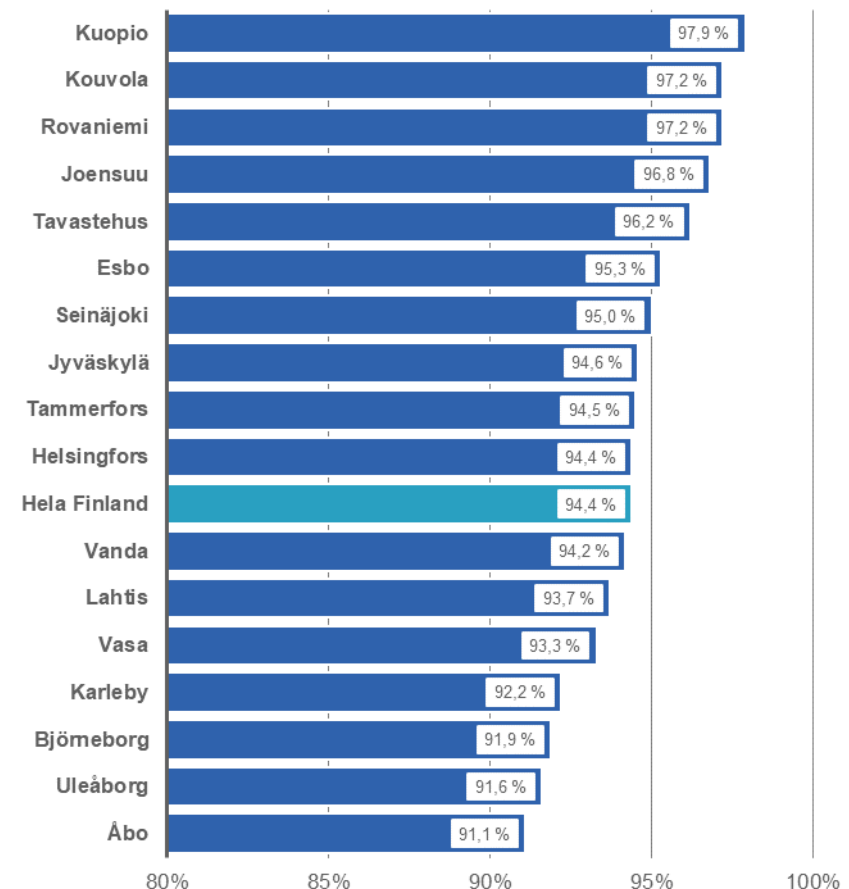
- Den lägsta täckningen finns i Norra Österbotten, Österbotten och Åland
- Omfattande epidemier är osannolika, men risken för lokala epidemier ökar framför allt för mässlingen som sprids lätt om MPR-vaccinationstäckningen ständigt förblir låg

I rapporten presenterats även vaccinationstäckningen i större kommuner

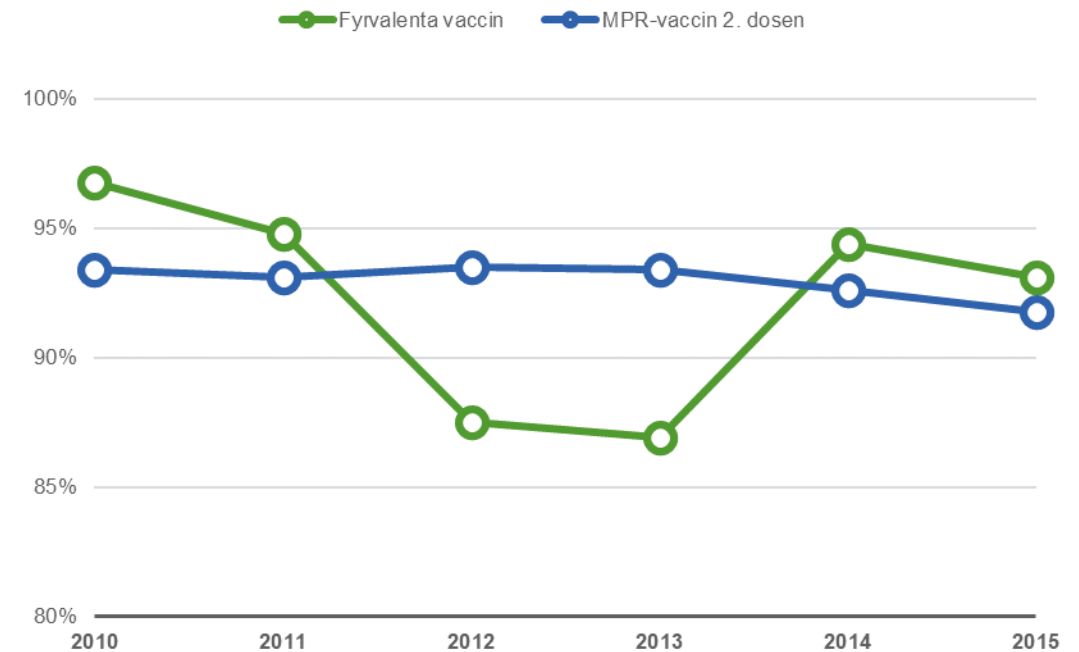
Det femvalenta vaccinets vaccinationstäckning bland år 2020 födda barn i kommuner där det föddes över 500 barn

MPR_vaccinets vaccinationstäckning bland år 2020 födda barn i kommuner där det föddes över 500 barn

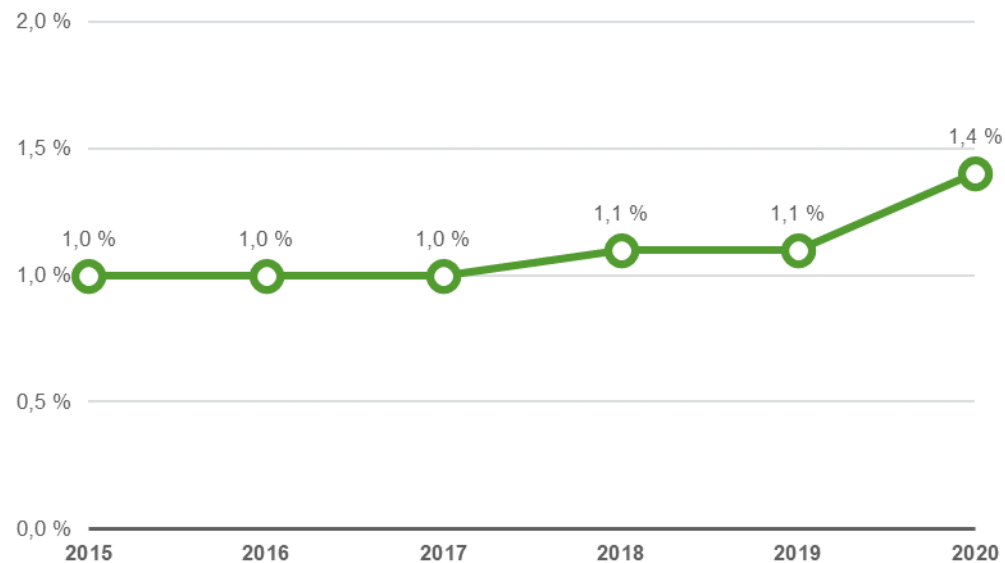
Täckningen för det fyrvalenta vaccinet och den andra dosen MPR-vaccin bland barn i skolåldern

- Ca 93 % av barnen födda år 2015 har fått det fyrvalenta vaccinet
 - Täckningen bland år 2014 födda var 94 %
- Ca 92 % av barnen födda år 2015 har fått den andra dosen i MPR-vaccinationsserien, eller motsvarande MPRV-vaccin
 - Täckningen bland barn födda 2014 är lite under 93 %, och bland 2013 och 2012 födda barn 93,5 %

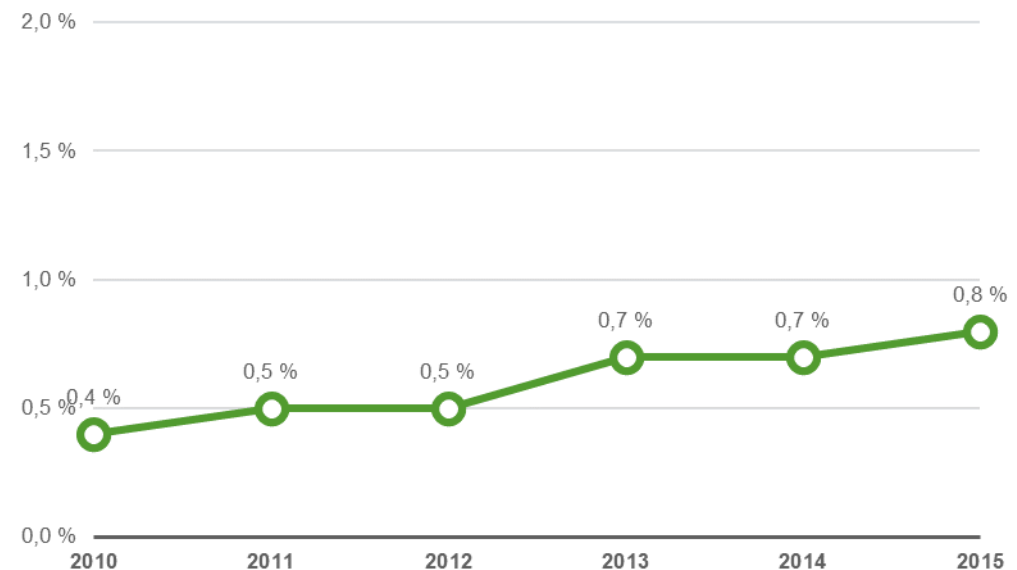

Det är fortfarande ovanligt med ovaccinerade barn

Andelen barn som är ovaccinerade upp till 3 års ålder har ökat jämfört med den föregående åldersgruppen.

Man kan inte se en liknande ökning i andelen barn som är ovaccinerade upp till 8 års ålder jämfört med den föregående årsgruppen.

Ett barn anses ovaccinerat om det inte fått en enda dos rotavirus-, pneumokokock-, MPR- eller MPRV-vaccin, det femvalenta eller fyrvalenta vaccinet

Hur kan vi få ännu pålitligare uppgifter om vaccinationstäckningen?

Det finns alltid en del osäkerhet förknippat med vaccinationstäckningsvärdet

- Uppgifterna om vaccinationstäckningen baserar sig på uppdaterade datauppgifter i det nationella vaccinationsregistret, som överförs till vaccinationsregistret som en del av Avohilmo-datainsamlingen.
- På grund av brister i dokumentationen av vaccinationerna och dataöverföringen är den verkliga vaccinationstäckningen troligtvis högre än den som baserar sig på vaccinationsregistret.
- För att vi skall kunna inrikta oss på eventuella andra orsaker till den sjunkande vaccinationstäckningen behövs pålitliga täckningsuppgifter.

Vad är viktigt med tanke på vaccinationstäckningen tillförlitligheten?

- Korrekt dokumentering av vaccinationerna med iakttagande av enhetliga nationella rekommendationer
- Det är viktigt att genast vidta åtgärder och korrigera dataöverföringsavbrott eftersom det i efterhand är svårt att reda ut problemen och korrigera informationsluckor - ibland närmast omöjligt
 - Då patientdatasystemet byts ut är det ytters viktigt att testa att datauppgifterna överförs korrekt även efter bytet
- Till en kvalitativ vaccinationsverksamhet hör att de enheter som ansvarar för planering och förverkligande av vaccinationerna följer upp förverkligande av vaccinationerna och vaccinationstäckningen
 - För uppföljningen lönar det sig att utnyttja [Kartpresentation över den aktuella vaccinationstäckningen bland småbarn](#)
 - I [Kvalitetsrapport för vaccinationsuppgifter](#) kan man följa med givna vaccindoser och utforska brister i vaccinationernas sifferuppgifter
 - Om man misstänker att det finns brister i datainformationen skall man genast kontakta huvudanvändaren. Huvudanvändaren kan tillsammans med datasystemleverantören reda ut problemet.
 - Om felet inte hittas kan THL hjälpa till att lösa problemet (rokotusrekisteri@thl.fi)

Genom att intensifiera samarbetet mellan hälsocentraler, huvudanvändare, datasystemleverantörer och THL kan vi få ännu exaktare uppgifter om vaccinationstäckningen.